Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imħallef Dr. Edwina Grima LL.D.

Appell Nru: 164/2015

Il-Pulizija

Spettur Victor Aquilina

Vs

Carmela Bilke

Illum 27 ta' Novembru 2020

Il-Qorti,

Rat illi fil-kaz odjern, l-appellanti giet akkuzata talli fit-03 ta' Awwissu 2007 u fix-xhur ta' qabel:

i) Bieghet jew xort'ohra ittraffikat ir-raza mehuda mill-pjanta Cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza, u dan bi ksur tal-artikolu 8(b) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta

ii) Kellha fil-pussess taghha ir-raza mehuda mill-pjanta Cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza u dan bi ksur tal-artikolu 8(a) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' malta, liema droga nstabet f'tali cirkostanzi li juru li ma kenitx ghall-uzu esklussiv taghha.

iii) Kellha fil-pussess taghha d-droga kokajina specifikata fl-Ewwel Skeda tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kap. 101 tal-Ligijiet ta' Malta meta ma kenitx fil-pussess t'awtorizazzjoni ghall-importazzjoni jew esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern, skond id-disposizzjonijiet tar-4 u tas-6 taqsima tal-Ordinanza u meta ma kenitx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzata li timmanifatura jew tforni

d-droga msemmija u ma kenitx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollha fil-pussess taghha din id-droga u naqqset li tipprova li d-droga imsemmija giet fornuta lilha ghall-uzu taghha skond ir-ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija, u dan bi ksur tar-regolamenti tal-1939 dwar il-kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (G.N.292/1939) kif sussegwentement emendati u bi ksur tal-Ordinanza Dwar il-Medicini Perikoluzi, Kap.101 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat is-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti tal-Gudikatura Kriminali tal-25 ta' Marzu 2015 fejn l-appellanti, wara ammissjoni minnha maghmula, giet misjuba hatja tal-akkuzi kollha dedotti kontra taghha u giet ikkundannata ghal perijodu ta' sitt (6) xhur prigunerija u multa ta' elf ewro (€1000), flimkien mal-ispejjez konnessi mal-hatra tal-esperti fit-termini tal-artikolu 533 tal-Kodici Kriminali fl-ammont ta' mija u wiehed u disghin ewro u tmienja u tletin cenetzmu, (€191.38).

Rat ir-rikors ta'l-appell imressaq mill-imputata Carmela Bilke tas-7 ta' April 2015 fejn talbet lil din il-Qorti tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn sabitha hatja ta'l-imputazzjonijiet migjuba kontriha u tirrevokaha fil-parti fejn erogat piena ta' sitt (6) xhur priguneriija u minflok timponi piena aktar miti.

Rat it-talba tad-difiza maghmula fis-seduta tal-11 ta' Mejju 2016 sabiex din il-Qorti fit-termini tal-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Ligijiet ta' Malta tassumi l-funzjonijiet ta' Qorti dwar id-Droga, kif ukoll id-digriet taghha tat-08 ta' Novembru 2017 fejn giet milqugha t-talba tad-difiza sabiex tressaq provi f'dan ir-rigward;

Rat id-digriet tas-16 ta' Jannar 2019 fejn gie deciz hekk:

> *Ghaldaqstant, peress illi f'dan l-istadju il-Qorti tinsab sodisfatta illi l-kundizzjonijiet elenkati fl-Artikolu 8(1) u (2) tal-Kap. 537 tal-Ligijiet ta' Malta jissussistu, qed tilqa' t-talba tad-difiza u qed tassumi l-funzjoni ta' Qorti dwar id-Droga u tirreferi lill-imputata quddiem il-Bord ta'*

Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga ai termini tal-Artikolu 8(3) tal-istess Kapitolu.*

Tordna komunika ta' dan id-digriet lill-Bord ta' Riabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga.

Rat illi nhar is-26 ta' Gunju 2020 il-Bord tar-Rijabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabdu bid-Droga ippreżenta r-rapport konklussiv tieghu fejn issottometta illi l-appellanti issodisfat il-proċess ta' rijabilitazzjoni u temmet l-istess b'suċċess.[1]

Rat n-nota ipprezentata mir-Registratur tal-Qorti fuq ordni ta' din il-Qorti minn fejn jirrizulta illi l-appellanti ma ghandhiex proċeduri penali oħra pendenti u allura is-subartikolu (6A) tal-Artikolu 8 tal-Kapitolu 537, ma jsibx applikazzjoni f'dan il-każ[2].

Ikkunsidrat:

Illi l-uniku aggravju ventilat mill-appellanti huwa marbut mal-piena erogata mill-Ewwel Qorti u dan wara li hija irregistrat ammissjoni inkondizzjonata ghall-akkuzi kollha migjuba fil-konfornt taghha. Fil-fatt mill-atti jirrizulta illi l-appellanti ikkoperat bi shih mal-pulizija u assistiethom fl-investigazzjonijiet marbuta ma' dan il-kaz biex b'hekk kellu japplika fil-konfront taghha dak dispost fl-artikolu 29 tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet, bil-*pre-sentencing report* imhejji quddiem l-Ewwel Qorti jkun wiehed ukoll pozittiv. Fil-fatt l-Ewwel Qorti ghaddiet biex timponi il-piena fil-minimu assolut tenut kont ta' dawn ir-risultanzi processwali.

Illi din ir-riforma fil-hajja tal-appellanti hija ukoll evidenzjata mill-provi mismugha minn din il-Qorti meta saret it-talba mid-difiza fit-termini ta'l-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Ligijiet ta' Malta, izda fuq kollox tohrog mir-rapport tal-Bord ta' Rijabilitazzjoni ta' Persuni li Nqabbdu bid-Droga minn fejn

[1] Ara folio 113 et seq tal-atti proċesswali.
[2] Ara nota a fol.119

allura jirrizulta illi l-appellanti hija kandidat idonja sabiex fil-konfront taghha jigu applikati d-dettami tas-subartikoli (7) u (8) tal-Kapitolu 537 li jiddisponu testwalment:

> ***(7) Fil-każijiet fejn jissejħu lura każijiet oħra skont it-termini tas-subartikolu (6) il-Qorti tista', minkejja kull liġi oħra, fil-każ fejn persuna tinsab ħatja, tiddeċiedi li ma tapplikax it-terminu minimu mandatorju ta' priġunerija jew l-esklużjoni tal-applikazzjoni tal-ordni ta' probation jew tas-sospensjoni ta'terminu ta' priġunerija applikabbli għal xi reat li, fir-rigward tiegħu, il-persuna akkużata tinsab ħatja:***
>
> ***Iżda l-Qorti għandha tieqaf milli tapplika t-terminu minimu mandatorju ta' priġunerija jew l-esklużjoni tal-applikazzjoni tal-ordni ta' probation jew tas-sospensjoni ta' terminu ta' priġunerija fil-każ biss li tkun sodisfatta fuq bilanċ ta' probabbiltajiet li r-reat li dwaru l-persuna akkużata nstabet ħatja kien prinċipalment attribiwibbli għad-dipendenza tagħha fuq id-droga.***
>
> ***(8) Fl-għoti tas-sentenza fil-każijiet li għalihom japplikaw is-subartikoli (5), (6) u (7), il-Qorti tista' wkoll tordna li kull reat li dwaru l-persuna akkużata nstabet ħatja, minbarra reat li għalih il-persuna akkużata ingħatat sentenza ta' priġunerija mingħajr l-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali, m'għandux jittieħed f'konsiderazzjoni għall-finijiet tal-ħruġ ta' ċertifikat tal-kondotta skont l-Ordinanza dwar iċ-Ċertifikati tal-Kondotta wara li jgħaddi perjodu li jkun minimu ta' sena u massimu ta' tliet snin mid-data tas-sentenza tal-Qorti sakemm il-ħati ma jsirx reċidiv.***

Illi allura ghalkemm l-appellanti fiz-zmien tal-kummissjoni tar-reati lilha addebitati kellha dipendenza qawwija fuq id-droga *cannabis* u kokajina u dan sahansitra sa mis-sena 1999, meta jidher illi kellha l-ewwel kuntatt mal-agenzija Caritas[3], madanakollu illum il-gurnata hija bniedma kompletament irriformata li tbieghedet mid-dipendenza taghha fuq id-droga u l-hajja tal-kriminalita' u sabet postha lura fis-socjeta'.

[3] Ara document CB a fol.79

Il-Qorti tinnota illi mill-fedina penali tal-appellanti, li mhix wahda allarmanti, kif aggornata sa Dicembru tas-sena 2015, jirrizulta illi l-ahhar infrazzjoni tirrisali ghas-sena 2007 marbuta ma' reati fiskali, u ma ghandha ebda kaz iehor pendenti ta' natura penali quddiem il-qrati tal-gustizzja.

Għalhekk tenut kont ta' dan kollu, il-Qorti hija tal-fehma illi f'dan il-każ, għandu japplika dak dispost fl-Artikolu 8(7) tal-Kap. 537 tal-Liġijiet ta' Malta u l-*proviso* tal-istess sub-artikolu b'dan ghalhekk illi la darba l-Qorti hija sodisfatta illi r-reat li dwaru l-appellanti giet misjuba ħatja kien prinċipalment attribwibbli għad-dipendenza tagħha fuq id-droga, ser tieqaf milli tapplika t-terminu minimu mandatorju ta' prigunerija jew l-esklużjoni tas-sospensjoni tat-terminu ta' priġunerija, altrimenti applikabbli għar-reat odjern. Tqis ukoll illi fid-dawl tan-natura serja tal-imputazzjonijiet li dwarhom l-appellanti instabet ħatja, sentenza ta' priġunerija sospiża hija l-piena idoneja.

Għal dawn il-motivi il-Qorti, wara li rat l-artikolu 8(7) tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta, qieghda tirriforma s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fejn l-appellanti giet misjuba hatja tal-akkuzi lilha addebitati, izda tvarja il-piena inflitta, tghaddi ghalhekk biex tikkundanna lill-appellanti Carmela Bilke għall-perijodu ta' sitt (6) xhur priġunerija, li bl-applikazzjoni tal-artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta dan il-perijodu ta' prigunerija qed jigi sospiz ghal zmien sentejn (2) mil-lum. Tikkundanna inoltre l-appellanti ghal hlas ta' multa ta' €600.

Il-Qorti qed twissi lil hatja bil-konsegwenzi skont il-ligi jekk hija tikkometti reat iehor matul il-perijodu operattiv ta' din is-sentenza.

Il-Qorti qed tikkonferma is-sentenza appellata wkoll fejn l-appellanti giet ikkundannata fit-termini tal-artikolu 533 tal-Kodici Kriminali thallas lir-Registratur tal-Qorti l-ispejjez peritali ammontanti ghal €191.38, bit-terminu ta' sitt xhur moghti mill-Ewwel Qorti ghal hlas ghandu jibda jidekorri mil-lum.

Il-Qorti tikkonferma ukoll is-sentenza appellata fejn din ordnat id-distruzzjoni tad-droga u oggetti oħra esebiti mal-*proces verbal*.

Il-Qorti tordna wkoll illi dan ir-reat m'għandux jittieħed in konsiderazzjoni għall-finijiet tal-ħruġ ta' ċertifikat tal-kondotta skont l-Ordinanza dwar iċ-Ċertifikati tal-Kondotta u dan fid-dawl tad-dettami tas-subartikolu (8) tal-artikolu 8 tal-Kapitolu 537 tal-Liġijiet ta' Malta.

(ft) Imħallef

Vera Kopja

Joyce Agius

Deputat Registratur